

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Asan/5/2019
Identifikačné číslo spisu: 3017200298
Dátum vydania rozhodnutia: 25.09.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:3017200298.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu (spravodajca) a sudcov Mgr. Viliama Pohančenika a JUDr. Anny Peťovskej, PhD. v právnej veci sťažovateľa (pôvodne žalobcu): V. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., právne zastúpeného advokátom Mgr. Jozefom Gáplovským, advokátska kancelária, so sídlom Centrum II 88, 018 41 Dubnica nad Váhom, proti žalovanému: Generálny riaditeľ Zboru väzenskej a justičnej stráže, so sídlom Šagátova 1, 821 08 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. GR ZVJS-336-4/14-2017 zo dňa 17.07.2017, v konaní o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/60/2017-36 zo dňa 10.10.2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť sťažovateľa (pôvodne žalobcu) proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/60/2017-36 zo dňa 10.10.2018 z a m i e t a.

Účastníkom konania právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trenčíne podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj len „SSP“) zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. GR ZVJS-336-4/14-2017 zo dňa 17.07.2017, ktorým žalovaný podľa § 243 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 73/1998 Z. z.“) zamietol odvolanie žalobcu proti personálnemu rozkazu riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Ilava č. 129 zo dňa 25.04.2017.

2. Personálnym rozkazom č. 129 zo dňa 25.04.2017 riaditeľ Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Ilava podľa §192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z. prepustil žalobcu zo služobného pomeru v štátnej službe príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže zaradeného v stálej službe vo funkcii samostatný referent úseku režimovej činnosti oddelenia výkonu väzby Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Ilava s tým, že služobný pomer končí dňom

doručenia rozhodnutia podľa § 194 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z. z. s odôvodnením, že žalobca svojím konaním porušil služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom, ktoré spočívalo v tom, že pri použití donucovacích prostriedkov nepostupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej strážie v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 4/2001 Z. z.“), a to tak, že po služobnom zákroku, ktorý vykonal dňa 03.10.2016 v čase o 09:37 hod. spoločne s npor. V. H., použitím donucovacích prostriedkov hmatov, chvatov a úder sebaobrany podľa § 33 ods. 1 písm. a) zákona č. 4/2001 Z. z. voči odsúdenému K. X., vyhotovil nepravdivý úradný záznam, čím došlo k sťaženiu prešetrovania tejto mimoriadnej udalosti v súbehu s použitím takého donucovacieho prostriedku a v takej intenzite, ktorý bol nedôvodný a neprimeraný. Nepravdivosť tohto úradného záznamu bola dokázaná porovnaním jeho obsahu s kamerovými záznamami, ktoré čiastočne zachytávajú priebeh služobného zákroku.

3. Krajský súd zistil, že k naplneniu porušenia služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom došlo u žalobcu vyhotovením nepravdivého úradného záznamu. Tým došlo k sťaženiu prešetrovania mimoriadnej udalosti zo dňa 03.10.2016. Bezprostredným následkom udalosti bolo upadnutie odsúdeného K. X. do bezvedomia, ktorý ostal dlhodobo na umelej pľúcnej ventilácii, s diagnózou kranio cerebrálneho poranenia. Krajský súd dospel k záveru, že nie je v rozpore s účelom právnej normy vyjadrenej ustanovením § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z., ak došlo k vyvodu zodpovednosti voči žalobcovi takýmto prísny spôsobom za situácie existencie obzvlášť závažného následku na zdravotnom stave odsúdeného, pričom táto skutková okolnosť tu zrejme bola daná ešte aj v čase rozhodovania správnych orgánov. Senát krajského súdu sa oboznámil s obsahom administratívneho spisu, súčasťou ktorého je aj pamäťový nosič obsahujúci kamerové záznamy ÚVV a ÚVTOS Ilava zo dňa 03.10.2016 a dospel k názoru, že závery správnych orgánov o tom, že opis inkriminovaného deja žalobcom v jeho úradnom zázname je v rozpore s objektívnou realitou a že použitie kopov pri služobnom zákroku bolo nedôvodné a neprimerané okolnostiam a že má oporu v obsahu administratívneho spisu. K. X. bol do priestoru mimo dosahu kamier zatlačený použitím iba jednej ruky príslušníka ZVJS (druhú mal po celý čas zatlačania odsúdeného spustenú pri tele), čo spochybňuje verziu z úradných záznamov zasahujúcich príslušníkov ZVJS o tom, že správanie odsúdeného si vyžadovalo na jeho pacifikáciu vynaloženie mimoriadneho úsilia nie jedného, ale až dvoch príslušníkov ZVJS. Ani krajskému súdu nebol zřejmý dôvod zatlačenia odsúdeného mimo dosahu kamier, keď v monitorovanom priestore, v ktorom sa odsúdený K. X. už nachádzal, nedochádzalo k žiadnej nebezpečnej koncentrácii ostatných odsúdených, ani k inej situácii, ktorá by si vyžadovala zatlačenie odsúdeného späť. Na kamerovom zázname je objektívne vidno najmenej trikrát nohu príslušníka ZVJS zdvihnutú v štádiu iniciácie kopu do predmetu alebo objektu ležiaceho na zemi. Následná správna úvaha administratívnych orgánov, vyúsťujúca v subsumpciu zisteného skutkového stavu pod ustanovenie § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z., majú za to, že konanie žalobcu je nezlučiteľné s dôležitými záujmami štátnej služby, neodporuje zásadám logického uvažovania a nie je v rozpore s obsahom administratívneho spisu. Na závere, že žalobca vyhotovením nepravdivého úradného záznamu sťažil prešetrovanie mimoriadnej udalosti zo dňa 03.10.2016, nič nemení ani jeho obhajoba v tom smere, že rovnako ako on vnímali situáciu ďalší dvaja príslušníci ZVJS, ktorí o mimoriadnej udalosti zo dňa 03.10.2016 vyhotovili vlastné úradné záznamy, z nich npor. V. H. prakticky s totožným obsahom, keďže z kamerových záznamov použitie vedome nepriznaných kopov príslušníkmi ZVJS aj krajskému súdu vyplývalo.

4. K námietke uplynutia prekluzívnej lehoty mal krajský súd za to, že nadriadenému žalobcu prekluzívna lehota začala plynúť dňom 25.10.2016, kedy bol riaditeľovi ÚVTOS a ÚVV Ilava predložený záznam o použití donucovacieho prostriedku vyhotovený vedúcimi oddelení výkonu trestu a výkonu väzby ÚVTOS a ÚVV Ilava, teda dňom, kedy boli nadriadenému žalobcu predložené dostatočne relevantné dôkazy zakladajúce dôvod na prepustenie zo služobného pomeru.

5. Krajský súd v závere uviedol, že rozhodnutia správnych orgánov sú riadne odôvodnené a obsah nevykazuje prvky arbitrárnosti. Žalovaný sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zaoberal každou identifikovateľnou relevantnou odvolacou námietkou. Z odôvodnenia žalovaného je zřejmé, aké dôkazy sa stali podkladom pre výrok rozhodnutí správnych orgánov, akými úvahami boli správne orgány vedené pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodovali.

6. Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ v zastúpení advokátom včas kasačnú sťažnosť. Navrhol, aby kasačný súd napadnuté rozhodnutie žalovaného a personálny rozkaz zrušil a vec vrátil na nové konanie a súčasne zaviazal žalovaného na náhradu trov konania a právneho zastúpenia vrátane trov kasačného konania.

7. Namietal, že krajský súd sa dostatočným spôsobom nevysporiadal s argumentáciou sťažovateľa, v ktorej tvrdil, že nevyhotovil žiaden nepravdivý úradný záznam, pričom tvrdenia žalovaného považoval za domnienky bez riadnej opory vo vykonaných dôkazoch. V prípade pravdivosti tvrdení žalovaného by išlo o nezákonný spôsob vykonania služobného zákroku a nie o spísanie nepravdivého úradného záznamu. Krajský súd sa nezaoberal skutočnosťou, že v zabezpečených dôkazoch sa uvádza označenie „prvý a druhý príslušník“, preto nie je jasné, či sa jednalo o sťažovateľa alebo o kolegu H., ktorý odviezol odsúdeného na celu. Uviedol, že ako aj zo záznamov vyplýva, na miesto prišiel ako posledný a dodatočne sa dozvedel, čo sa stalo. Vzhľadom na to nemohol spísať nepravdivý úradný záznam, a tým sťažiť prešetrenie udalosti. Namietal pravdivosť tvrdení krajského súdu, keďže za daný skutok nebol disciplinárne ani trestnoprávne riešený. V prípade, ak správne orgány a krajský súd svoje rozhodnutie zakladali na kamerovom zázname, potom úradný záznam nemohol sťažiť prešetrenie veci. Zastával svoje tvrdenie, že odsúdeného nekopal, na mieste sa nachádzal ešte ďalší príslušník ZVJS a služobný zákrok sťažovateľa bol odôvodnený napadnutím príslušníka ZVJS odsúdeným.

8. Ďalej nesúhlasil s určením začiatku plynutia subjektívnej prekluzívnej lehoty, ktorá mala podľa sťažovateľa začať plynúť už dňa 05.10.2016, kedy samotný nadriadený predložil policajnému orgánu aj posledný z dôkazných prostriedkov. Po udalosti boli vystavené úradné dokumenty, avšak v disproporcii s nimi bol riaditeľom vystavený rukou spísaný úradný záznam ÚVTOS a ÚVV Ilava, ktorý bol datovaný dňom 25.10.2016. Tvrdil účelovosť tohto záznamu a namietal, že subjektívna lehota správneho orgánu začala plynúť dňom, kedy sa riaditeľ o danej udalosti dozvedel, čo bolo najneskôr dňa 05.10.2016.

9. Rozhodnutie o prepustení sťažovateľa zo služobného pomeru neobsahovalo dôvod prepustenia tak, ako to je uvedené v § 194 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z., preto ho považoval za neplatné. Vzhľadom na uvedené argumenty v kasačnej sťažnosti mal za to, že správny orgán a tiež krajský súd vec vyhodnotili nesprávne po formálnej aj obsahovej stránke.

10. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 06.03.2019 ku kasačnej sťažnosti navrhol, aby ju kasačný súd ako nedôvodnú zamietol. Napadnuté rozhodnutie považoval za správne a stotožnil sa aj s argumentáciou krajského súdu v napadnutom rozsudku. V kasačnej sťažnosti sa nenachádzajú nové skutočnosti, ktoré by mali právnu relevanciu. Sťažovateľ uviedol rovnaké tvrdenia ako v správnej žalobe, ku ktorým žalovaný zaujal stanovisko vo vyjadrení k žalobe a aj na samotnom pojednávaní vo veci.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti v zmysle § 440 SSP, kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 137 ods. 2 a 3 SSP) a podľa § 461 SSP kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

12. Preskúmaním veci kasačný súd zistil, že sťažovateľ uviedol v kasačnej sťažnosti námietky, ktoré už boli uplatnené pred krajským súdom, s ktorými sa krajský súd v napadnutom rozsudku zaoberal, dostatočne vysporiadal, racionálne odôvodnil svoje úvahy a vyvodil správne skutkové závery, a preto sa kasačný súd v plnej miere stotožňuje s dôvodmi uvedenými v tomto rozsudku krajského súdu.

13. V konaní o prepustení príslušníka ZVJS zo služobného pomeru môžu ako dôkaz slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci, a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi (§ 238 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z.). Žalovaný hodnotil všetky zadovážené dôkazy podľa vlastnej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomných súvislostiach (§ 238 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z. z.) a dospel k záveru, že sťažovateľ svojím protiprávnym konaním uvedeným v

odôvodnení napadnutého rozhodnutia žalovaného porušil služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Žalovaný v súlade s platnou právnou úpravou (§ 233 zákona č. 73/1998 Z. z.) vykonal prešetrenie veci. Dôkazy, ktoré zhromaždil a vyhodnotil v súlade so zákonom, považoval za postačujúce pre vydanie napadnutých rozhodnutí a spáchanie protiprávneho konania sťažovateľom týmito dôkazmi riadne preukázal.

14. Dôvodom prepustenia zo služobného pomeru v štátnej službe príslušníka zboru bolo porušenie služobnej prisahy a služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom, pričom jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Dôvodom prepustenia bolo nielen vyhotovenie nepravdivého úradného záznamu, čím došlo k sťaženiu prešetrenia tejto mimoriadnej udalosti, ale aj použitie takého donucovacieho prostriedku a v takej intenzite, ktorý bol nedôvodný a neprimeraný. Odvolateľ vykonal služobný zákrok, následkom ktorého bol extrémny zásah do práv inej osoby a ktorým bola spôsobená vážna ujma na zdraví. Neoprávnený zásah do práv inej osoby príslušníkom zboru, ktorý má naopak práva iných osôb chrániť, je bez pochybností spôsobilé narušiť dôveru verejnosti v zbor. Ponechanie odvolateľa v služobnom pomere by preto bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, predovšetkým záujmu na svedomitom plnení služobných povinností a dôslednom dodržiavaní služobnej disciplíny všetkými príslušníkmi zboru a na ich čestnosti.

15. Súčasťou administratívneho spisu je aj vyjadrenie vedúceho oddelenia výkonu väzby v ÚVTOS a ÚVV Ilava zo dňa 25.10.2016 k mimoriadnej udalosti zo dňa 03.10.2016, ktoré rovnako potvrdzuje nepravdivosť uvádzaných skutočností v úradnom zázname vyhotovenom sťažovateľom. Vedúci oddelenia v ňom uviedol: „Dňa 03.10.2016 som v čase o cca 09:40 h prechádzal cez I sektor blok A objektu č. 5 smerom do objektu č. 6 za účelom podpisu dokumentov určených na predloženie riaditeľovi ústavu. V uvedenom čase som zazrel skupinu príslušníkov ako stoja pri výťahu (H., E., X. A., K.), keď som išiel otvoriť gáter prechodovou kartou zazrel som na zemi ležať osobu, ktorej totožnosť mi nebola známa a na otázku prítomným príslušníkom „čo sa stalo?“ som dostal odpoveď od jedného z nich, že „dostal/mal záchvat“. O aký záchvat prípadne čo mu predchádzalo som v tom čase neriešil nakoľko sa mi osoba ležiaca v stabilizovanej polohe na zemi automaticky javila ako po epileptickom záchvate. Spýtal som sa, či bol privolaný lekár a v tom som ho zazrel ako prichádza, tak som miesto udalosti opustil a pokračoval k riaditeľovi ústavu. O mimoriadnej udalosti som sa dozvedel následne neskôr.“

16. Zvlášť hrubé porušenie služobnej povinnosti spočívalo v tom, že sťažovateľ pri použití donucovacích prostriedkov nepostupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej strážie v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 4/2001 Z. z.“), a to tak, že po služobnom zákroku, ktorý vykonal dňa 03.10.2016 spoločne s npor. V. H., použitím donucovacích prostriedkov hmatov, chvatov a úderov sebaobrany podľa § 33 ods. 1 písm. a/ zákona č. 4/2001 Z. z. voči odsúdenému K. X. vyhotovil nepravdivý úradný záznam, čím došlo k sťaženiu prešetrenia tejto mimoriadnej udalosti v súbehu s použitím takého donucovacieho prostriedku a v takej intenzite, ktorý bol nedôvodný a neprimeraný. Nepravdivosť tohto úradného záznamu bola dokázaná porovnaním jeho obsahu s kamerovými záznamami, ktoré čiastočne zachytávajú priebeh služobného zákroku.

17. O náhrade trov kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s ustanoveniami § 167 ods. 1 a § 175 ods. 1 SSP tak, že sťažovateľovi nepriznal nárok na náhradu trov kasačného konania, keďže v konaní nebol úspešný. Žalovanému trovy kasačného konania nevznikli.

18. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.